

FAIR-PLAY

V RAČI

ČÍSLO: 5 ROČNÍK: 2007

ČO NÁJDETE V TOMTO ČÍSLE

ROZHOVOR

S KONTROLÓROM MČ

str. 2 - 4

ODMENY POSLANCOV

str. 5

MÔŽE OBČAN ČOSI
ZMENIŤ?

str. 6

DOTOVAŤ MC RAČIK?

str. 8 - 9

NÁZORY

str. 10

Milí čitatelia,

prežívame s Vami prvé bilancovanie roka. Trištvrte roka sme sa Vám snažili prinášať informácie. V našich novinách chýbali fotografie z potriasania rúk, otvárania spoločenských akcií, či strihania pásov. Vieme, že takéto podujatia sú mnohokrát pevne začlenené do života Rače, avšak pokladali sme za dôležitejšie informovať Vás o veciach, s ktorými ide radnica na bubon nerada. Snažili sme sa Vám priniesť dosť údajov, aby ste mohli sami posúdiť, nakoľko poslanci a starosta naplňujú Vaše predstavy o dobrom a zodpovednom riadení Rače, priniesť nové pohľady a inšpiratívne riešenia.

Radi by sme písali viac o tom, čo sa v Rači bude diať, ako sú projekty pripravené, a aké majú prednosti a slabiny. Žiaľ, nedá sa. Rači chýbajú základné dokumenty. Program hospodárskeho rozvoja, ktorý na našich stránkach v rozhovore spomínal vicestarosta Rafael Rafaj, sa ešte stále poslancom nedostal na stôl. Ostatné koncepčné materiály tiež chýbajú. Starostov úrad niekedy akoby netušil, čo sa v Rači deje. Pri rušení Základnej školy Plickova v dôvodovej správe tvrdil, že v Rači sa nestavia a ani sa v dohľadnom čase stavať nebude. Ako je to v skutočnosti, to vidí každý Račan.

V Rači sa v roku 2007 udiali zmeny. Novozvolení poslanci vyčlenili z rozpočtu dvojnásobok na svoje odmeny, zvýšili plat starostovi a zakaždým mu dopriali maximálne prémie. Starostovi muži zlikvidovali základnú školu na Plickovej, na opravu ktorej mali vyčlenené peniaze. Poslanci odhlasovali predaj kina Nádej, hoci vo volebných programoch takmer všetci sľubovali podporu jeho rekonštrukcie. Rozhodli sa nechať chátrať existujúce ihriská a venovať peniaze na výstavbu nového. To sa skutočne vybudovalo, ale ihrisko stálo Raču trojnásobok tobo, čo naň pôvodne vyčlenili (milión navyše). Potom predali viac ako hektár pozemkov v srdci Rače. TV Rača za 1,35 milióna ročne už prináša dokumenty - napr. o Maovi - vodcovi čínskeho proletariátu a vysvetľuje význam slova averzia. Žiaľ, peňazi je málo, a tak poslanci rozhodli, že za jasle na Tbiliskej sa už nebude platiť 2 283, ale od Nového roku 5 048 korún mesačne. Rača tak ušetri 480 tisíc. Možno. Ak rodičia budú ochotní takú sumu platiť...

Do nového roku prajem Rači všetko, čo jej poslanci pred voľbami sľúbili. Nie je toho málo.

Peter Kunder

VIANOČNÝ DAR?

Rodičia, ktorí majú deti v jasliach na Tbiliskej, dostali vianočnú nádielku. Cenu jaslí zvýšili viac než dvojnásobne.

Oficiálnym zdôvodnením bolo zdraženie energií a prevádzkových nákladov. Nedá sa nepoznamenať, že ceny energií sa v roku 2007 takmer nezvyšili. Súčasný platby od rodičov navyše (podľa čísel v dôvodovej správe) pokrývajú prevádzkové náklady aj energie...

Tak, či onak, schválilo sa zvýšenie cien od 1. 1. 2008 o viac než 2 800 Sk. Rodičom to oznámili 15. decembra. Dosť neskoro? Šťastné a veselé...

Ľudia v sociálnej núdzi, ktorí v jasliach majú deti, môžu požiadať o výminku. Predtým pre nich bol vypracovaný zvláštny cenník. Teraz predložia papiere a výminku bude posudzovať komisia. Tá ju odporučí na schválenie ďalšiemu úradníkovi...

Kontrolór: Občan je najúčinnější kontrola

Kontrolór mestskej časti by mala byť nezávislá funkcia. Volia ho poslanci miestneho zastupiteľstva a jeho hlavnou náplňou by mal byť dohľad nad činnosťou miestneho úradu, ktorý riadi starosta.

Kontrolórom mestskej časti Rača je Vladimír Medlen. Cíti sa nezávislý, hoci jeho odmeny navrhuje starosta...

Dlho ste „starostovali“ v Modre, kto vás oslovil s ponukou na funkciu kontrolóra? Čo vlastne zavázilo, že ste sa stali kontrolórom mestskej časti Rača?

Vo funkcii primátora som pôsobil tri volebné obdobia v Modre, predtým som bol jedno volebné obdobie prednostom na obvodnom úrade životného prostredia v Pezinku. Dokonca som bol účastníkom reformy verejnej správy.

V komunálnej politike pôsobím v podstate od vysokej školy, pracoval som 20 rokov ako investičný pracovník v Západoslovenských vodárňach a kanalizáciách. Stavby takéhoto charakteru boli vždy určené pre komunálnu sféru.

So samosprávou som zviazaný od samého počiatku mojej pracovnej praxe.

Ako prebieha výberový proces kontrolóra?

Nebol a nie som členom žiadnej politickej strany, hoci som na kandidátke SDKÚ (pre voľby do bratislavského VÚC – pozn. redakcie). Prihlásil som sa riadne do konkurzu.

Takže vás to lákalo?

Mám už svoje praktické skúsenosti, ktoré som chcel využiť, a toto mi bolo najbližšie. Považujem kontrolu za pilier samosprávnej demokracie.

Vnútroštruktúrna kontrola v samospráve je na Slovensku dosť kritizovaná. Súhlasíte s tým, že kontrolný mechanizmus v samospráve ešte celkom nefunguje?

Nebránim sa tomu, hoci sa hovorí, že do procesu kontroly by mal vstúpiť NKÚ (Najvyšší kontrolný úrad – pozn. redakcie). Keď človek robí celý rok s financiami, je zvyknutý na hĺbkové kontroly. Myslím si, že verejné prostriedky vždy boli a musia byť pod kontrolou. Keď som bol v Modre primátorom, mojou dennodennou kontrolou bolo 16-tisíc párov očí. Občan je najúčinnější kontrola, ale samozrejme laická. Myslím, že súčasný kontrolný systém je na Slovensku nastave-

FOTO: Peter Kunder

ný dobre, len mu treba vytvoriť podmienky. Tam, kde existuje spolupráca na princípe partnerstva a zákonnosti, nevidím dôvod na ohrozenie kontrolného mechanizmu.

Keď sa pozrieme na Raču, v akej finančnej kondícii je podľa vás?

To závisí od viacerých skutočností. Konkrétne v Rači od doterajšieho vývoja, najmä od činnosti príspevkových organizácií. Bytofond prešiel dosť zložitým vývojom. V predchádzajúcom období bola dosť lukratívna výroba tepla, ktorá sa odovzdala samostatnému právnomu subjektu a v Bytofonde v podstate ostala iba správa bytov. A práve tu sa ukazujú problematické miesta.

Myslíte neehospodárne?

Povedal by som skôr účtovné.

Spĺňa to aj nejakú kvalifikáciu podvodu alebo skutkovej podstaty trestného činu?

V súčasnosti boli existujúce indície predložené orgánom činným v trestnom konaní a vstupujú do vyšetrovacieho procesu.

Dá sa tomu rozumieť tak, že Bytofond neúmerne zaťažil hospodárenie Rače, ktorá teraz na to doplaca?

Rača musela zo svojho rozpočtu k dnešnému dňu zaplatiť takmer päť miliónov korún v pohľadávkach – bolo to najmä za nezaplatené energie, vodu a plyn.

Rača vraj jemne zaostáva za ostatnými mestskými časťami Bratislavy napriek krásnemu prostrediu. Ako by ste ohodnotili celkovú finančnú zdatnosť mestskej časti a jej perspektívy rozvoja?

To je pomerne zložitá otázka. Mechanizmus financovania samosprávy je v Brati-

slave odlišný ako v iných mestách. Najväčší zdroj príjmu - dane z pozemkov a nehnuteľností sú príjmom magistrátu, a ten ich nejakým vzorcom rozdeľuje medzi mestské časti. To má dôsledok na financovanie rôznych verejných funkcií a kompetencií. Predpokladám, že v budúcnosti, keď sa spamätáme z riešenia súčasných problémov, nás čaká pekná perspektíva. Radím Raču k pekným oblastiam Malokarpatského regiónu, veď jej bohaté vinohradnícke tradície určite vyvolajú aj vlnu ďalšieho rozvoja. Nástup investičných spoločností nebol doteraz taký výrazný, a ani si nemyslím, že by mal byť, pretože by sa mali využívať prirodzené danosti, napríklad možnosti cestovného ruchu, vidieckej turistiky a gastronómie, primerane aj s možnosťami na bývanie.

Ostatné mestské časti, napr. smerom na Devín, tiež stavali na veľkom potenciále rozvoja bývania, priemyselných aktivít a obchodných centier. Možno to prináša ekonomický efekt v súčasnosti, ale v budúcnosti bude záujem práve o pekné prostredie. Myslím, že treba vsadiť na prostredie, aby bolo kvalitné, s kvalitnými službami, lebo kvalita je faktorom budúceho rozvoja.

Skúste zhodnotiť trištvrtoročné pôsobenie nového zastupiteľstva z pohľadu kontrolóra. Ste spokojný s opatreniami, ktoré sa prijímajú?

Zastupiteľstvo podľa mňa nakladá s kompetenciami veľmi dôsledne najmä pri tvorbe rozpočtu, kontrole a efektívnom využívaní týchto plánovaných prostriedkov.

Rokovania zastupiteľstva sú odrazom predchádzajúcich diskusií najmä v odborných komisiách. Tie veľmi podrobne analyzujú skutočnosti súvisiace najmä s výdavkovou časťou. Ja pôsobím ako poradný orgán pre miestne zastupiteľstvo, čo je také špecifické postavenie. Úspech je, ak predkladám právne názory, ktoré sú aj prijímané.

Správajú sa volení zástupcovia ako dobrí hospodári? Vnímate prijímané opatrenia ako hospodárne a premyslené, ktoré nevytvárajú príliš veľké riziká do budúcnosti?

Veľká väčšina projektov je riešená do správy mesta ako takej. Najväčšia výdavková časť rozpočtu bola asi kapitola školstva. Rozhodnutie zhutniť a reprofilovať školy vzhľadom na súčasný systém bolo nevyhnutné, aj keď toto politické rozhodnutie bolo kritizované.

Bolo aj ekonomicky nevyhnutné?

Bolo to nevyhnutné z dôvodu súčasného financovania na žiaka. Ak je v triede 15 až

17 žiakov, ale náklady na triedu predstavujú 25 až 30 žiakov, tí by ju mali navštevovať. Škola upadá z hľadiska kvality výučby.

Ako sa vám ako kontrolórovi sledovalo zastupiteľstvo, kde neboli predtým vyčíslené predpokladané náklady na zachovanie školy? Zistili sme, že na rokovaníach prezentované náklady boli nadhodnotené a nejaké náklady boli už vyčlenené v rozpočte. Samotná sanácia strechy by bola možná za štvrtinu ceny, ktorú pôvodne vyčísľili v materiáli na 20 miliónov korún.

Videl som tie materiály a nepripadajú mi nejakú nadhodnotené. Boli objektívne posúdené vzhľadom na súčasný stav.

Máme pocit, že dôvodové správy, ktoré sa pripravujú ku kľúčovým materiálom, nie sú dostatočné a často neobsahujú dobrú ekonomickú kalkuláciu dôsledkov. Zastupiteľstvo rozhodlo o založení Fondu Nemeckého kultúrneho domu bez toho, aby informovalo budúcich prispievateľov, aké sú predpokladané náklady na rekonštrukciu a či to mestská časť zvládne. Ekonómovia si myslia, že by to malo byť súčasťou štábnej kultúry.

Je to prvý krok, pretože teraz treba zapojiť odborníkov, ktorí na všetky tieto aspekty upozornia.

Ľudia a firmy môžu posilať peniaze a pritom vôbec nevedia, v akom časovom horizonte sa ráta s rekonštrukciou, v rámci fondu nie je garantované, že nehnuteľnosť sa nepredá do súkromných rúk. V tom prípade naozaj existuje riziko, že ľudia sa poskladajú na niečo, čo bude nakoniec slúžiť súkromníkovi, a nie mestskej časti.

Predpoklad je ten, že na rekonštrukciu budú použité prostriedky z viacerých zdrojov, mesta aj z fondu na opravu kultúrnych pamiatok, zo štrukturálnych fondov. Úprimne, teraz neviem, ako ten mechanizmus bude fungovať, ale prípravu - projektovú dokumentáciu je treba začať. Ak bude vypísaný grant, aby sa nezačalo o probléme len diskutovať. Na všetky tieto otázky vznikne odborná aj politická diskusia. Tá politická by mala zabrániť obavám, o ktorých ste hovorili, teda aby to zostalo v majetku Rače.

A nebude to už neskoro?

Určite to nebude neskoro, pretože aj mechanizmus vkladania prostriedkov zo strany európskych štruktúr má určité mechanizmy obranného charakteru.

Môže sa stať, že na účet pribudne postupne veľa peňazí, a Rača nedostane prostriedky zo štrukturálnych fondov, ktoré

nie sú nárokovateľné. Nechýba vám ako kontrolórovi nejaká systematická príprava opatrení v Rači a odborný pohľad na ekonomickú časť už pri príprave?

V súčasnosti začína diskusia o rozpočte na tri roky, ktorá bude určite zahŕňať aj odpovede na tieto otázky. Bol som svedkom diskusie, či nebudú zneužitými prostriedky určené na výstavbu minihriek, ktoré získala mestská časť grantovo. Bol vytvorený mechanizmus, ktorý zabezpečil, aby zostali ihriská v majetku mesta.

Povedzme si otvorene, nežijeme v takom prostredí, v ktorom si užívateľ uvedomuje hodnotu, ktorú vie samospráva vytvoriť. Je to v nás a taký je vonkajší jav tejto spoločnosti, ktorú musíme vychovávať, aby si uvedomovala hodnoty a vážila si aj svoju spoluúčasť na vytváraní hodnôt. Taká etická spoločenská dohoda, samospráva verus občan, je otvorená demokracia.

Výdavky, ktoré boli prečerpané pred niekoľkými mesiacmi sa dodatočne schvaľujú ako rozpočtové zmeny, čiže sa vytvárajú nové kategórie. Ako vnímate to, že zastupiteľstvo schvaľuje presun výdavkov medzi rôznymi rozpočtovými kapitolami s dosť výrazným meškaním?

Tohoročný rozpočet má možno také špecifikum, pretože jeho prípravu tvorilo ešte predchádzajúce zastupiteľstvo, ktoré malo možno iný pohľad na ciele a programové výstupy. Na druhej strane, v priebehu roka sa menia veci, ktoré sa pri tvorbe rozpočtu nedali predpokladať.

Keď sme sa na to pýtali pána Mrvu zo Združenia miest o obci Slovenska, on, ako ekonomický expert, hovoril, že z hľadiska zdravého rozpočtovania výdavkov by schvaľovanie výdavkov malo nasledovať v krajnom prípade tesne po ich uskutočnení alebo v predstihu, a tu sa to deje s meškaním.

Ale tu išlo o rozpočtové presuny, ktoré možno súviseli aj s inventarizáciou aj presunom Bytofondu, resp. niektorými inými.

Napríklad s tým, že neboli rozpočítané peniaze na odmeny zastupiteľstva a starostu v správnej výške a potom sa to dopočítavalo. Nenaruša to zdravé zásady rozpočtovania a transparentnosti?

Zobral by som to ako špecifické podmienky tohto roka. Budúcoročný rozpočet sa pripravuje systémovými krokmi a tam by sa malo takýmto opatreniam predchádzať. Z tohto dôvodu došlo aj k výmene šéfa ekonomie.

Ktoré oblasti prešli počas tohto roka vašou kontrolou?

Kedže som sem nastúpil až v apríli, prvý štvrťrok bol už mimo nového funkčného obdobia. Musel som sa zoznámiť s problematikou, ktorá súvisí s vnútornými predpismi, pretože každá samospráva má svoje VZN (všeobecne záväzné nariadenia), aj keď je zákonný rámec jednotný, špecifiká sú rôzne.

Jedna z ďalších činností, ktorá súvisí s prácou kontrolóra, je vybavovanie sťažností a petícií. Koniec minulého roka bol poznačený koncom funkčného obdobia miestneho kontrolóra. Celý prvý kvartál sa táto agenda nezabezpečovala. Túto záležitosť som musel dávať dohromady a ďalší problém, na ktorý som narazil, boli otázky súvisiace s rušením činnosti bývalého Bytofondu. Najhoršia a najnegatívnejšia skutočnosť bola, že v predchádzajúcej organizácii nebola vykonaná inventarizácia počas troch rokov, hoci to nie je vinou pracovníkov úradu. Práve inventarizácia spôsobila určité problémy.

Robím stanovisko za prvých 9 mesiacov tohto roku k podkladom na rozpočet budúceho roka. Venujem sa aj problematike starších pohľadávok predchádzajúceho obdobia.

Dávate mestskému úradu nejaké odporúčania na zlepšenie kvality prípravy materiálov? Ak teraz hodnotíte prvých 9 mesiacov, sú súčasťou vašej činnosti aj nejaké odporúčania ako robiť veci lepšie?

Pravidelne diskutujem s vedúcimi, kde najcitlivejšie problémy vnímam a hovoríme o ich zlepšení.

Čo by ste vyzdvihli, aký je najvýznamnejší prínos, ktorý vznikol na základe vašich odporúčaní?

Sú to niektoré nové vnútorné predpisy, v súčasnosti sa tvorí vnútorný predpis ku sprístupňovaniu informácií, lebo tu nie je dobrá legislatívna norma na proces poskytovania informácií. Spolupracoval som na zásadách, ktoré tu sú. Uviedol som systém povinného zverejnenia informácií a postupne sa povinné informácie, ktoré musí samospráva zverejňovať, vešajú na internet. Postupne sa to naplňa. Samozrejme, táto problematika bude určite dosť diskutovaná.

Ak sa vrátíme k petíciám, ktoré tvoria pravidelné vykonávanie kontrol na úrade, priamo vybavujete sťažnosti alebo len kontrolujete spôsob ich vybavovania?

Ja kontrolujem zákonný spôsob vybavovania, pretože každá petícia je z úplne inej odbornej oblasti, kontrolór teda vyba-

vuje procesne a vecne príslušné sťažnosti. Obvykle sú sťažnosti vedené na niektoré konkrétne odborné činnosti, veľká väčšina ide na stavebné činnosti, resp. na činnosť stavebného úradu ako takého.

Aj keď mi problematika stavebného úradu nie je cudzia, nemôžem zasahovať do jeho činnosti. Je to prenesený výkon štátnej správy a tá musí zaujať príslušné odborné stanovisko. Mojim poslaním sú termíny a kontrola, či bol obsah predmetu sťažnosti riadne a vecne zodpovedaný.

Keď sa rokovalo o zrušení ZŠ Plickova, petícia sa nedostala ani na zastupiteľstvo. Neskôr to bolo odôvodnené tým, že ste boli pracovne mimo úradu a nebol tu nikto, kto by to zastupiteľstvu predložil.

Je pravda, že som bol na zahraničnej ceste, ale zdá sa mi, že petícia bola podaná v deň rokovania alebo v deň pred ním. Bola potom prerokovaná a vybavená.

A kde tá petícia skončila? Nedopátrali sme sa k tomu, čo sa s ňou vlastne stalo.

Mestské zastupiteľstvo ju prerokovalo a konštatovalo, že k predmetu petícií bol spracovaný komplexný materiál a bolo prijaté uznesenie, ktoré trvá, petícia je teda bezpredmetná.

Priložila sa petícia napríklad k materiálom, ktoré sa ďalej odstupovali na ministerstvo školstva so žiadosťou o zrušenie školy?

Ministerstvo školstva procesne nerieši takúto otázku, pretože ministerstvo školstva na základe mechanizmu o zriaďovaní systému škôl buď školu vyradí alebo ju zaradí do systému. Neskúma, či tam bolo nejaké odvolanie. Dôležité je právoplatné uznesenie. Dve školy sa zlúčia, a to je myslím pre ministerstvo zásadné.

Je súčasťou vašich kompetencií, že musíte predkladať petície zastupiteľstvu alebo by to mal robiť niekto iný?

Ja som garantom predkladania petícií len organizačne.

Väčšinu ich aj odôvodňujete na zastupiteľstvách. Dá sa povedať, že petícia príde do podateľne, a potom priamo k vám?

Príde sem a ja ju potom prerokujem so starostom. Tým spôsobom bude jej obsah prerokovaný, a v každom prípade trvám na tom, aby bolo o každej petícií informované zastupiteľstvo, aby sa každou petíciou zaoberalo. Boli tu aj niektoré petície, prijaté predtým, než som nastúpil do funkcie, a nebolo s nimi takto naložené. Snažím sa,

aby sa dodržiavali lehoty, ktoré sú tam stanovené.

Máte aj nejaký podporný aparát?

Som sám. Rešpektujem, že úrad zápasí s problémami mzdových prostriedkov, pretože nastali organizačné zmeny, bolo povýplácané aj odstupné. Samozrejme, že mám na tom úseku vždy čo robiť. Sú aj také samosprávy, ktoré majú len úväzkových kontrolórov, ale mestská časť Bratislavy ako je Rača, skutočne potrebuje takúto funkciu.

Vnímate aj možný konflikt záujmov, ktorý by mohol vyplývať z tejto funkcie? Stali sa prípady, kedy kontrolór začal prísne plniť svoju činnosť a zastupiteľstvo ho okamžite odvolalo. Deje sa niečo také aj v Rači? Môže nejakým spôsobom vplývať na vašu činnosť to, že máte kanceláriu na mestskom úrade, napríklad, že vaše odmeny predkladá zastupiteľstvu starosta, aj ich odôvodňuje?

Treba oddeliť ľudský faktor, aj keď ten bude pôsobiť vždy. Ja nie som závislý od funkcie starostu, starosta nie je mojim nadriadeným. Ja som orgánom zastupiteľstva, som volený, teda mám špecifické postavenie.

Nie je nešťastné, že vaše odmeny navrhuje starosta aj ich odôvodňuje?

Ťažko povedať, ale keď zoberieme, že vo vzťahoch, ktoré súvisia so mzdou a odmenami, je jediný štatutárny orgán starosta, povedal by som, že to vidím definitívne stanovené, pretože v zákonom ustanovení je, že môže priznať odmeny kontrole. Základná odmena je fixná podľa počtu obyvateľov príslušnej mestskej časti, koeficient a priemerná mzda v národnom hospodárstve a odmena do výšky 30% vyplatených odmien. Skôr by som povedal, že to nie je porušenie zákona, ale zákon by to možno mohol bližšie špecifikovať.

Vaša posledná odmena bola odôvodnená tým, že zastupujete Raču aj vo Vinohradníckom spolku.

Nie vo Vinohradníckom spolku, ale v niektorých vinohradníckych aktivitách, napríklad keď bolo račianske vinobranie, tak tu boli zahraničné návštevy, ktorým som robil program.

(Lenka Ďurajková, Zuzana Wienk)

Poslanci odmenili starostu a kontrolóra

V októbri poslanci opäť schválili odmeny starostovi Zvonárovi vo výške 50% z jeho štvrtročných plátov. Predkladateľ materiálu, tajomník Rady Martin Jóna, svoj návrh zdôvodnil len tým, že vyplácanie odmien umožňuje zákon. V rozprave k návrhu vystúpil jediný poslanec Jozef Házy, ktorý požiadal, aby sa „nabudúce“ v dôvodovej správe objavovali informácie o tom, „čo starosta spravil navyše, nad rámec svojich povinností.“

Štvrtročné odmeny od zastupiteľstva dostal aj miestny kontrolór Jozef Medlen, a to vo výške 30% z jeho plátov. Odmenu navrhol a zdôvodnil starosta Ján Zvonár.

Uviedol, že kontrolór sa nad rámec svojich povinností stará o včasné prijatie opatrení, ktoré mestskej časti uložia iné štátne inštitúcie pri svojich kontrolách, zastupuje mestskú časť pri kontakte so zahraničnými družobnými mestami, je aktívny v Malokarpatskom vinárskom združení a zastupuje záujmy Rače na úrade bratislavského VÚC. Ostatné tri uvedené dôvody nepatria do kompetencií a pôsobnosti kontrolóra.

Právnik a odborník na samosprávu **Jaroslava Piláta** poskytol Fair-play v Rači rozhovor na túto tému.

Je v súlade so zákonom, ak miestny kontrolór dostane odmeny za činnosť, ktorá nepatrí do jeho kompetencií? Ak ide navyše o činnosti, ktoré svojím spôsobom kontrolóra približujú k výkonnej zložke, práve tej, ktorú má kontrolovať...

„Zákon neobsahuje kritériá pre vyplácanie odmien, takže v rozpore so zákonom odmena nie je. Každý návrh, ktorý je predkladaný na rokovanie zastupiteľstva, má byť odôvodnený.“

Spomínané odôvodnenie možno považovať za absolútnu neznalosť problematiky a základných vzťahov v miestnej samospráve – u starostu a jeho úradu. Je to výsmech všetkým ostatným. Zastupiteľstvo má silu stanoviť vlastné kritériá pre schvaľovanie odmien. To isté môže urobiť aj smerom ku starostovi. Odmena totiž nie je zo zákona nárokovateľná.“

Zuzana Wienk

Medzi najodmeňovanejších poslancov patria Jozef Mórič a Martin Jóna. FOTO: Peter Kunder

AKO RAČANIA PLATIA SVOJICH POSLANCOV

Poslanci miestnej samosprávy nevykonávajú svoju funkciu ako povolanie. Popri „poslancovaní“ sú podnikateľmi, bežne zamestnanými ľuďmi, niekedy aj študentmi. Napriek tomu musia na plnenie poslancových povinností obetovať nejaký ten čas i energiu. Za túto „obet“ dostávajú odmenu.

- Račianskemu poslancovi prináleží každý mesiac základná odmena 4 tisíc korún.
- Ďalších 4 tisíc môže dostať ako štvrtročnú odmenu podľa skutočnej účasti na rokovaní zastupiteľstva a komisií. Tu odmeňovanie poslancov nekončí.
- K základu sa prirába odmena za každú ďalšiu funkciu, či povinnosť. Členom stálych komisií pridávajú mesačne 2 a pol tisíc, členovi Rady zastupiteľstva mestskej časti 2 tisíc, predseda komisie si k tomu môže ešte pripočítať príplátok 1 200 korún.
- Člen redakčných rád a ďalších komisií si mesačne prílepí o 500 korún.

Ako sme informovali v nultom čísle Fair-Play v Rači, niektorí poslanci vykonávajú až 6 rôznych funkcií, priemerný počet na poslanca je 2,8 funkcie.

Ako ilustráciu uvádzame základné ročné odmeny poslancov s vyšším počtom funkcií:

Poslanec	Počet funkcií (vrátane poslancovej)	Odmeny spolu (ročne v Sk)
Martin Jóna	6 funkcií	142 800,-
Eva Červenková	5 funkcií	102 000,-
<i>(Odmeny p. Červenkovej sú uvedené bez odmeny konateľky v Račianskej zdravotnej spoločnosti)</i>		
Jozef Mórič	4 funkcie	90 000,-

Uvedené odmeny sú orientačné a nezahŕňajú výnimočné štvrtročné, ani polročné odmeny pre niektorých poslancov – funkcionárov.

www.fair-play.sk/vraci

Môže občan ovplyvniť smerovanie Rače?

Chýbajú občanovi informácie o tom, čo sa v Rači deje? Chcel by požiadať poslanca o pomoc pri riešení nejakého problému? Vyjadriť svoju nespokojnosť? Odmieťa sa všetkému len bezmocne prizerať?

Prehľad prináša výpočet niektorých možností a práv, vďaka ktorým občania môžu zasahovať do chodu verejných vecí:

Možnosti získať informácie:

- návšteva úradu mestskej časti,
- žiadosť o informácie na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám (ako na to poradí publikácia, ktorú nájdete na www.osf.sk v sekcii *knižnica/publikácie*),
- návšteva zastupiteľstva, ktorého termíny rokovania sa zverejňujú na račianskej webovej stránke (www.raca.sk) – možnosť počúvať, prípadne aj požiadať poslancov o udelenie slova,
- stretnutie s poslancami na poslanec-kých dňoch.

Možnosti iniciovať zmenu:

- vyzvanie svojho poslanca, aby interpeloval starostu,
- požiadanie poslanca o predloženie konkrétneho návrhu,
- zaslanie petície miestnemu zastupiteľstvu – musí o nej rokovať do 30 dní,
- požiadanie poslancov o udelenie slova na rokovaní zastupiteľstva,
- požiadanie poslanca, aby navrhol zvolanie verejného zhromaždenia obyvateľov, ktoré prerokuje konkrétny problém.

Možnosti vyjadriť nespokojnosť:

- zaslanie sťažnosti starostovi,
- zorganizovanie petície,
- využitie vyššie spomínaných foriem komunikácie,
- možnosť zozbierať podpisy 30 % oprávnených voličov v Rači a iniciovať hlasovanie (miestne referendum) o odvolaní starostu z funkcie.

(zw)

K možnostiam poslancov a k existujúcim problémom sa vyjadril odborník na samosprávu a bývalý splnomocnenec vlády pre decentralizáciu štátnej správy Viktor Nižňanský.

Aké sú reálne možnosti poslanca miestneho zastupiteľstva, ktorý sa snaží presadiť svoj program? Okrem tých verejnosti známych – účasti na zastupiteľstve, rozpravy, hlasovania a predkladania návrhov?

Ak chce presadiť svoj program, musí pre jeho časti získať podporu ostatných poslancov. Jedinec to má veľmi zložité, o čosi lepšie vyhliadky môže mať v rámci jednaní poslaneckých klubov. Možné, ale v našich podmienkach veľmi zložité, je získať občanov, ktorí vytvoria tlak na zastupiteľstvo, aby v konkrétnej veci konalo.

Využívajú poslanci na komunálnej úrovni dostatočne svoje možnosti – hlavne v tých menších obciach?

Najmä v menších obciach je rozhodujúcim starosta a ľudia to aj tak vnímajú. Ťažko mi je hodnotiť plošne, ale v zásade sa nedá tvrdiť, že by svoje možnosti využívali dostatočne.

V čom sú najväčšie nedostatky pôsobenia poslancov? Vidíte nejaký rozdiel medzi celoštátnou a komunálnou úrovňou?

Základným problémom je rast partokracie. Straníčko – politická spoločnosť sa stále viac odtrháva od občianskej spoločnosti. A keďže na všetkých úrovniach sa voľby rozhodujú najmä z ohľadu na stranícku príslušnosť a následné vytváranie väčšiny cez povolebné koalície, prenášajú sa zvyklosti z jednej úrovni na druhú. Rozdiel medzi úrovňami je iba v závažnosti a v dôsledkoch rozhodnutí. V tomto je veľký význam decentralizácie a dôsledné rešpektovanie princípu subsidiarity. Ide o to, aby o bežných veciach občana čo najviac rozhodovali miestne parlamenty. Zlé rozhodnutiach v niektorých obciach a mestách, na rozdiel od parlamentných, majú minimálny vplyv na kvalitu života v iných obciach. Prízvukujem však potrebu zmeny volebného systému na všetkých úrovniach.

(zw)

ČO PRE VOLIČA MÔŽE UROBIŤ POSLANEC

Celá ťarcha však neleží iba na pleciah občanov, aj poslanec, či poslankyňa v zastupiteľstve majú veľké možnosti, ako pomôcť dobrým veciam. Záleží to iba od ich schopnosti, prípadne možnosti nájsť pre ne podporu medzi kolegami, snahy a času, ktorý sú ochotní problémom venovať.

Prinášame aj prehľad základných možností poslancov:

- poslanci môžu, samozrejme, predkladať akékoľvek návrhy na rokovanie zastupiteľstva,
- môžu interpelovať starostu (žiadať od neho preverenie nejakého problému, zaujatie stanoviska, vyriešenie situácie),
- môžu žiadať vysvetlenie aktivít a konania úradu,
- môžu byť prítomní pri previerkach, kontrolách, vybavovaní sťažností.

Vedia, čo odhlasovali? Skôr nie...

Poslanci dodatočne navýšili sumu pre TV Rača za rok 2007 o 800 tisíc korún. Zastupiteľstvo dodatočne odsúhlasilo aj ďalšie rozpočtové zmeny.

Napríklad znížilo položku určenú na rekonštrukciu cesty na Podbrezovskej ulici o 1,55 milióna korún a tieto peniaze presunulo na vybudovanie a zabezpečenie ihriska na Tbiliskej ulici. Viacerých poslancov sme sa pýtali, prečo uprednostnili navýšenie sumy na ihrisko pred opravou cesty, ktorá už bola schválená a naplánovaná na rok 2006.

Keď zastupiteľstvo na jar schválilo stavbu ihriska, úrad vyčíslil príspevok Rače na pol milióna. Ďalší milión dodal Úrad vlády. Na jeseň sa bez dodatočného vysvetlenia náklady Rače zrazu navýšili o ďalší milión.

ILUSTRÁČNÉ FOTO: Peter Kunder

Milada Dobrotková (SDKÚ):

Schvaľovali ste rozpočtové opatrenia, navýšili ste dotáciu pre viacúčelové ihrisko na úkor rekonštrukcie Podbrezovskej ulice. Prečo?

(Ticho.) Verím, že sa nájdu v mestskej časti zdroje a pokiaľ nie, tak sa nájdu zdroje u investorov.

Prečo ste ale uprednostnili ihrisko pred opravami cesty, ktoré bolo už plánované? A teraz sa odloží.

Ciest, ktoré sú v zlom stave, je viac. Čo sa týka Podbrezovskej, mohlo by pomôcť mesto, pretože tam je sociálne zariadenie, ktoré je síce v správe VÚC, ale chodia tam na návštevy ľudia možno z celého VÚC, tak by mesto mohlo pomôcť. Budem sa snažiť to navrhnuť v rámci rozpočtu hlavného mesta.

Nechýba vám bližšie odôvodnenie rozpočtových presunov, ktoré v materiáloch nie sú. Viete, o čom vlastne hlasujete?

Materiál prechádza odbornými komisiami, v ktorých sú poslanci. Určite nemôžem povedať, že každej položke na 100% rozumiem a viem, ako je krytá. Je nás tu 33 a každý je v nejakej komisii, každá komisia by teda mala pokryť svoju rozpočtovú oblasť.

Michal Krištofič (Nezávislé fórum):

Ako ste hlasovali v prípade rozpočtových opatrení?

Za poslanecký návrh, aby sa hlasovalo o niektorých položkách rozpočtových zmien osobitne a nie vcelku. Pokiaľ nemám iné argumenty, rozhodnem sa podľa toho, čo poslanci odôvodnia. Aj keď do tých kľúčových vecí až tak nevidím, ak do toho vidí niekto, kto v tej oblasti pracuje, tak mu verím.

Tibor Krekovič (koalícia ĽS-HZDS, SNS, SF, SZ):

Prečo ste podporili rozpočtové opatrenia?

V materiále bol uvedený dôvod.

Nebol, ja som ich čítala. Prečo ste podporili ihrisko na úkor cesty?

(Ticho.) To ihrisko sa tu pýta tak isto ako tá komunikácia. Určite tie zmeny navrhovali ľudia, ktorí robia s rozpočtom a vedia, o čom to je.

Na pôvodnom rokovaní sa argumentovalo tým, že Rača musí investovať pol milióna a to stačí. Teraz je to zrazu oveľa viac. So štátnou dotáciou dva a pol milióna.

Ja tam vidím milión a pol. To bude hádam refundované, snád to nebude dva a pol milióna. (Pozn. redakcie: JE to 2,4 milióna.)

Ale milión a pol je v súčasnosti vo vašom rozpočte stiahnutý z rekonštrukcie Podbrezovskej, ktorá tie peniaze už mala schválené.

Nedá sa všetko naraz, niečo treba uprednostniť.

Čím to bolo pre vás dôležitejšie?

Na poslaneckých dňoch v Krasňanoch bolo už dvakrát pripomínané, že detské ihriská nie sú alebo sú v zlom stave.

Ale toto bude jedno ihrisko...

Jedno športové a v Rači.

(zww)

ROZPOČET PRE RAČU NA ROK 2008 JE UŽ SCHVÁLENÝ

STAROSTA JÁN ZVONÁR V ROKU 2008 NEBUDE MAŤ TAKÉ STAROSTI S ROZPOČTOM AKO V ROKU 2007. JEDNAK MU POSLanci SCHVÁLILI TO, ČO PREDLOŽIL, A NAVÝŠE ROZPOČET SCHVÁLILI V HRUBÝCH POLOŽKÁCH. V PRAXI TO ZNAMENÁ, ŽE STAROSTA JE V PODSTATE VIAZANÝ IBA SUMÁRNymi ČÍSLAMI PRI JEDNOTLIVÝCH DRUHOCH VÝDAVKOV. NA ČO KONKRÉTNE PENIAZE POUŽIJE - TOTO ROZHODNUTIE POSLanci PRENIESLI NA NEHO.

TIEŽ MU DOČASNE ZVERILI PRÁVOMOC PRESÚVAŤ MEDZI POLOŽKAMI ROZPOČTU SUMY DO HODNOTY JEDNÉHO MILIÓNA KORÚN. DÔVODOM JE ZREJME POTREBA „UROBIŤ PORIADOK“ V JEDNOTLIVÝCH POLOŽKÁCH V ROZPOČTE ZA ROK 2007.

Dobrý úmysel, či peniaze?

Materské centrum Ráčik sa obáva o svoju existenciu. Mestskej časti sa totiž nepozdáva zmluva o nájme, ktorú uzavrelo ešte s bývalým vedením. Tá Raču zaväzuje dotovať materské centrum deväť rokov, čo sa jej dnes už veľmi nechce. Na jednej strane tak stojí aktivita občanov a dobrý úmysel. Na druhej strane ekonomické možnosti Rače.

Ako ich zlúčiť? Nič nie je zadarmo a aj podpora dobrých vecí niečo stojí. Ako teda zabezpečiť, aby Ráčik ďalej fungoval, ale zároveň ekonomicky neprímerane nezaťažil Raču?

Centrum získalo v roku 2004 od Rače priestory na Peknej ceste za symbolických desať korún za rok. Odpustené má aj poplatky za energiu. Takmer sto metrov štvorcových tak využíva na svoje aktivity vlastne zadarmo. To všetko až do roku 2013.

Hovorca Rače Martin Bartišek tvrdí, že zmluva je úplne nevyhovujúca, „až degradujúca mestskú časť“. Rača sa ju snaží predčasne vypovedať alebo aspoň na základe dodatkov upraviť zmluvné podmienky. Tie súčasne považuje Bartišek „prinajmenšom za obrovský luxus.“

Faktom zostáva, že minulé vedenie sa na vec nepozeralo rovnako. Zmluvu vtedy navrhla samotná Rača. Mestská časť sa tak rozhodla podporovať také verejnoprospešné aktivity, ktoré tam dovtedy nemali zastúpenie.

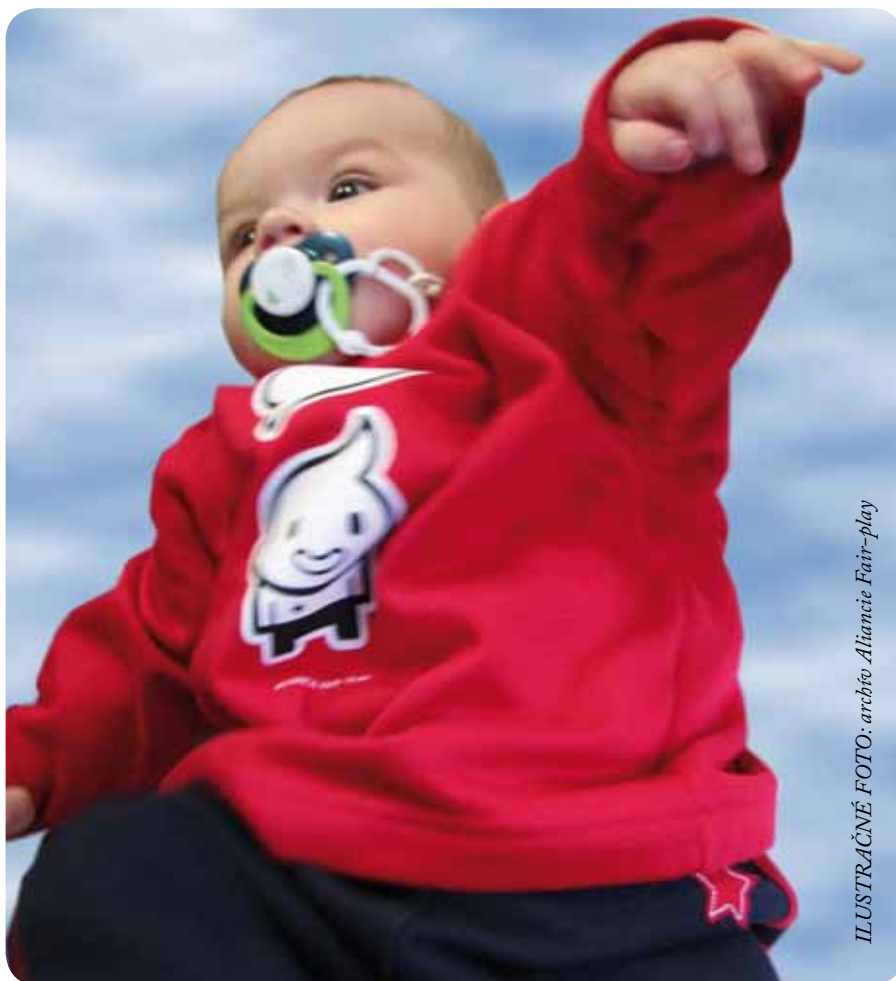
Pre matky aj deti

Ráčik funguje formou občianskeho združenia. Aktivity zabezpečuje 14 dobrovoľníčok, všetko ženy na materskej dovolenke. Financie na chod organizácie získavajú svojpomocne, prostredníctvom projektov, dvoch percent z daní a vstupného. Združenie nemá žiadneho plateného zamestnanca. Orientuje sa na mladé rodiny s deťmi vo veku do troch rokov.

Organizuje program pre deti i dospelých: tvorivé dielne, výučba angličtiny, výlety... Rodičom poskytuje centrum odborné prednášky, školenia, kurzy práce s internetom. Podľa predsedníčky združenia Zuzany Turóciovej sa Ráčik nemá zamieňať so škôlkou, či inými inštitúciami: „Materské centrum nie je opatrovateľská služba. Je o tom, že maminy sa stretávajú, aby sa necítili izolované. Deti tam nadväzujú kontakty.“

Ponúkané služby - spolplatnené, sú podľa nej otvorené pre všetkých. Zacvičiť si pilates tak do centra môže prísť ktokoľvek. Vstupné pre rodinu na deň je 20 korún. Angličtina a cvičenie stoja od 30 do 40 korún.

Ročné príjmy Ráčika sa pohybujú okolo stotisíc a zabezpečujú všetky výdaje. Platiť navyše komerčný nájom by bolo pre Ráčik podľa Zuzany Turóciovej „úplne likvidačné.“

ILUSTRÁČNÉ FOTO: archív Aliancie Fair-play

Deti patria všeobecne medzi priority. Zdroje na ich rozvoj sú obmedzené. Podporiť materské centrá, údržbu detských ihrísk a pieskovísk, skautské krúžky, hip-hopový klub, výstavbu skateboardovej U-rampy, výstavbu bazéna, vzdelávacie aktivity, počítačovú hru alebo náboženské spoločenstvá venujúce sa mládeži? Podľa akého kľúča rozdeliť peniaze?

Druhá strana mince

Nepochybne ide o verejný záujem, ktorý by mal mať v spoločnosti svoje miesto a podporu. Ani pri tejto činnosti však netreba zabúdať na efektívnosť. Ako tvrdí Emília Sičáková – Beblavá z Transparency International Slovensko, samospráva by mala mať jasné pravidlá v tom, „koho podporuje, prečo a za koľko.“

Nájomné za priestory na Peknej ceste sa podľa odhadu realitnej maklérky Aleny Vittekovej pohybuje od 2 500 do 3 500 korún

za meter štvorcový ročne. Rača tak v podstate poskytuje materskému centru dotáciu v priemere 300 tisíc korún. A to nerátame energie.

V Mestskej časti Bratislava – Rača žije 464 detí vo veku do troch rokov. Ráčik navštevuje okolo 170 rodín. Aj keby mali niektoré rodiny po dve deti v spomínanom veku, stále tu ešte ostáva druhá polovica. „Je mnoho ľudí, ktorí svoje deti do takýchto centier nevodia a de facto sa skladajú vo verejných rozpočtoch na to, že existujú,“ dopĺňa Beblavá.

Pravidelné aktivity, ktoré sa konajú na Peknej ceste, navyše nevyužívajú priestory na sto percent. Podľa Borisa Strečanského z Centra pre filantropiu by bolo riešením zdieľanie priestorov viacerými organizáciami, aby sa zabezpečilo čo najplnšie využitie. Centrum je síce otvorené každý pracovný deň, vždy však len určitý počet hodín. A tak sa z dennej ponuky služieb stane po prerátaní dohromady 24 hodín za celý týždeň. Je samozrejmé, že materské centrum nie je predajňa potravín. Členky v ňom pracujú dobrovoľne a jeho prevádzka je preto špecifická. Ak by mali ale otvorené osem hodín denne, priestory by boli obsadené iba tri pracovné dni.

Ráčik nie je výnimka

Podľa Eleny Bakošovej z Únie materských centier sú centrá „jedinými inštitúciami v našej spoločnosti, ktoré zastrešujú mamy spoločne s deťmi a umožňujú im zmysluplne tráviť čas na materskej dovolenke. Poskytujú bezpečný a inšpiratívny priestor pre hru a rozvoj detí a zároveň priestor pre realizáciu žien.“ Únia spolupracuje so Združením miest a obcí na Slovensku. Minulý rok obe strany podpísali dohodu, podľa ktorej by mali samosprávy „v rámci svojich možností vytvárať podmienky pre vznik a existenciu materských centier.“ Dohoda však len odporúča. Napriek tomu fungujú v Bratislave a okolí všetky materské centrá na podobnom princípe ako Ráčik. Symbolické nájomné a odpustené energie sú takmer pravidlom.

Martin Bartišek tvrdí, že ani Rača materské centrum vyslovene neodmieta: „Mestská časť sa nebráni spolupráci, ale za podmienok, ktoré si vytvorí. A nie, že zdedí stav, ktorý je skutočne nevýhodný.“

Katarína Staroňová z Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť odpustené nájomné označila za bežnú formu pomoci obdobným aktivitám. „Ideálne by bolo, keby bola tá čiastka vyčíslená. Ale in-kind contribution (*nefinančný príspevok – pozn. red.*) býva veľmi častým spôsobom podpory aj vo svete.“

Strečanský pokladá za dôležité ujasniť si, akú má obec politiku vo vzťahu k podpore rodín a zladovania rodinného a pracovného života. Ak chce mestská časť podporovať starostlivosť o deti a mládež alebo o sociálnu skupinu matiek na materskej dovolenke, mala by mať zadanú politiku, ktorá by hovorila, aké má v tejto oblasti ciele. „Ja to vnímam ako istú nadstavbu v kvalite života,“ hovorí. „Je otázkou priorit mestskej časti, ako hospodári a ako používa prostriedky, ktoré získava z rozpočtu, a ako zabezpečuje potreby sociálnych skupín.“

Platí sa krížom-krážom

Situácia MC Ráčik je ešte o niečo komplikovanejšia. V celom prípade figuruje aj tretia strana. Energie za centrum totiž neplatí priamo mestská časť, ale podnikateľ susediaci vo vedľajších priestoroch. Má tam obchod s textilom. Majiteľ prevádzky Urban Orihel tvrdí, že keď chcel dostať miesto na frekventovanej ulici, „musel to zobrať s tým, že bude platiť energie za materské centrum“. Jemu za to vyčísľali znížené nájomné za sklad.

Tak vzniká problém v podobe krížového financovania. Mestská časť odpúšťa materskému centru nájomné, energie zaň platí podnikateľ a ten sám dostáva od mestskej časti ďalšiu zľavu. Koľko peňazí teda v skutočnosti Rača vkladá do Ráčika? Vie vyhodnotiť zmysluplnosť tejto investície? Ako zabezpečiť, aby sa materské centrum správalo efektívne?

Podľa Emílie Sičákovej-Beblavej je úplným základom „finančná transparentnosť. Aby občania vedeli, aká dotácia reálne tečie do materského centra. Myslím si, že je to samozrejmy nárok.“

Ďalším je požiadavka, aby sa takéto organizácie správali hospodárne. „Aby boli nejaké páky na to, aby sa na tých energiách aj šetrilo, aby centrum malo motiváciu šetriť,“ vraví Staroňová. Najjednoduchší systém je podľa nej spolufinancovať nájomné: „Keby to bolo povedzme len desiatimi alebo dvadsiatimi percentami, tak predsa len by bola väčšia motivácia zo strany materských centier efektívnejšie využívať svoje priestory.“

Centrum neodmieta aspoň čiastočne platiť napríklad za energie. Turóciová však zároveň dodáva: „My sme mamy na materskej. Tou je aj všetko limitované. Akonáhle niektorá nastúpi do práce, nemá čas tu pracovať. Nemôžeme sa tomu venovať naplno. Nemáme istotu, že peniaze zoženieme a nechceme byť pod tým tlakom.“

Kde hľadať riešenie

Boris Strečanský označuje materské centrá ako doplnkovú službu otvorenú pre všetkých. Záleží teda na filozofii mestskej časti a na tom, ako ľudia vnímajú pridanú hodnotu takéhoto typu služieb. „Z pohľadu samosprávy môže byť ich prítomnosť bonusom,“ myslí si a dodáva: „Ak by tam centrum nebolo, môžu to považovať za stratu. Mestská časť by len ťažko bola schopná vybudovať materské centrum za tristitisíc korún.“

Napriek tomu treba zabezpečiť rovnováhu medzi zachovaním verejného záujmu a princípom spravodlivosti rozdeľovania dotácií. Cestou, ako to aspoň čiastočne vyriešiť, môže byť podľa Strečanského zmena systému. Treba vytvoriť podmienky dotácií, ktoré by stimulovali „väčšiu aktivitu na strane združení, aby získavali ďalšie zdroje a sponzorov. Aby Rača slúžila ako akýsi štartovací impulz.“

„Nech (dotácie) nie sú myslené len tak, že teraz sme dostali a už sa nemusíme o nič ďalšie starať. Možno by toto bola poctivá cesta,“ uzatvára.

Opäť dotácie

V minulom čísle sme sa zamerali na problematiku prerozdelenia dotácií v Rači. Materské centrum Ráčik je jeden z príkladov, ktorý poukazuje na to, že mestská časť nemá presne zadané svoje ciele. Nevie tak, koho chce podporovať a akú sumu je potrebné investovať do tej ktorej oblasti. V Rači sa napríklad môžu ozvať ďalšie združenia s rovnakými požiadavkami. Rača by mala byť pripravená v prípade každej poskytnutej dotácie vedieť obhájiť svoj zámer - prečo podporí jedných, ale druhých už nie... Navyše je potrebné myslieť na to, či sa podpora rozdeľuje férovou a na základe porovnateľných kritérií. Napríklad, či niektoré združenie nedostáva oveľa vyššiu podporu ako iné s porovnateľnými výsledkami a dosahom. Na to je dôležité mať zmapované slabé miesta a uvedomiť si, čo vlastne mestská časť chce. Vyriešiť by to údajne mal očakávaný strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

Lenka Ďurajková

Na rovinu...

... stmieva sa v Rači?

Poslanci, ktorí v jednom šiku odhlasovali všetko, čo starosta predložil (snáď len s výnimkou výstavby ibriska na Tbiliskej, ktorú schválili len tesne), už aj formálne rezignovali na svoje hlavné poslanie - jasne a konkrétne rozpočtom vymedziť starostovi hranice, v ktorých sa má pohybovať, a tvrdo kontrolovať jeho činnosť.

Ako to funguje? V dôvodových správach k návrhom, o ktorých majú poslanci hlasovať, často chýbajú základné informácie, prípadne sú nepresné, či dokonca zavádzajúce. Akoby starostovmu úradu padlo zaťažko návrhy vyargumentovať. Napriek tomu sa poslanci na zastupiteľstvách pýtajú zriedka, diskusia je takmer neznáma. Niektorí dokonca zabudli, čo nasľubovali občanom, a pokojne hlasujú za starostove návrhy, aj keď idú proti ich volebnému programu.

Podľa odpovedí na otázky, ktoré občas dostávajú, to vyzerať, že netušia, čo sa v Rači deje. Koľko čo stálo, ich snáď ani nezaujímá. Milión sem, milión tam. Ťažko uveriť, že s takou informovanosťou dokážu starostu a jeho úradníkov efektívne kontrolovať.

Potom ako Fair-play v Rači napísalo, že v Rači je opozícia príliš potichu, jeden z poslancov zdôraznil, že on nie je opozíciou, „ale neutrálom“. Ďalší „opozičný“ poslanec „vysvetlil“, že v komunálnej politike v podstate opozícia ani nemôže existovať, lebo „všetci sa usilujú o blaho občana a teda ťahajú za jeden povraz“. Znie to dobre, žiaľ, táto teória sa nedá uplatniť v situáciách, keď majú rôzne skupiny občanov protichodné záujmy. Tiež nevysvetľuje, ako blaho občanom zväčšuje nedostatok informácií o tom, ako sa míňajú ich peniaze.

Najviac otázok tradične vychádza od poslancov Cyrila Sekerku, Jozefa Bratinu a Michala Kríštofiča. Z vyjadrení poslanca Bratinu na zasadnutiach zastupiteľstva možno usúdiť, že koalície farby opustil aj preto, lebo na svoje otázky nedostával uspokojivé odpovede.

Kontrola teda zostala na kontrolórovi, ktorému starosta navrhuje odmenu. Ťažko posúdiť, či ho to ovplyvňuje, alebo nie. On sám však jasne tvrdí, že najlepšími kontrolórmí sú občania. Aby to bola pravda, musia mať informácie. A s informáciami je v Rači problém. Starosta na diktafón vyhlásil, že Aliancia Fair-play je problém, lebo z miestneho úradu žiada priveľa informácií. Väčšinou však ide o veci, ktoré iné samosprávy bežne samé iniciatívne zvereňujú na internete...

Rača na webe nezvereňuje napr. dôvodové správy a analýzy. Rozpočet na rok 2008 sa schválil (oproti predchádzajúcim rokom) v príliš všeobecnej podobe, ktorá neumožňuje vidieť, na čo konkrétne sa budú míňať peniaze. Zároveň zasadnutia zastupiteľstva budú len každý druhý mesiac. V Rači sa centralizuje moc. A to nezvykne byť dobré...

Peter Kunder

Vydávanie novín je podporené z grantov od:

Open Society Institute,

Nadácie Ekopolis a Centra pre Filantropiu, n. o. ako aj priamo z CEE Trustu, oba v rámci programu Trust for Civil Society in Central & Eastern Europe

Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe

Tlač
a podpora:
Vox & Vopravil,
Ladomerská
Vieska 145

www.vox.sk

Predajú nehnuteľnosti

Výber z rozhodnutí na ostatných zastupiteľstvách:

- Priestory v materskej škole na Cyprichovej ulici zatiekli pri vytrvalých dažďoch. Poslanci schválili škólke dotáciu na opravu strechy vo výške 50 tisíc korún.
- Postavenie manžela prednostky úradu a poslanca Ľubomíra Krampla (koalícia ĽS-HZDS, SNS, SF, SZ) sa posilnilo. Poslanci ho zvolili za nového člena redakčnej rady Račianskeho výberu.
- Schválilo sa vypracovanie urbanistickej štúdie v časti Rača - Čistinky (priestor medzi Popolnou, Zvončekovou, Rudníckou a Potočnou ulicou). Má ísť o málopodlažnú obytnú výstavbu.
- Rozpočet na rok 2008 predpokladá, že Rača bude hospodáriť so sumou 145 miliónov korún.

Zo schváleného rozpočtu vyplýva, že Rača bude pokračovať vo výpredaji nehnuteľností aj v roku 2008. O obecné priestory prídu hlavne Krasňany.

Budova	Upresnenie	Plánovaný príjem
Tržnica	Krasňany	1 100 000 Sk
Strelkova 1	Experiment	1 925 000 Sk
Pekná cesta 13	bývalé DP	1 705 000 Sk
Alstrova 40		825 000 Sk
Hubenného 21	knižnica	550 000 Sk
KS Elán		550 000 Sk

Výnimočné ceny inzercie !!!

220,- Sk

je cena inzerátu tejto veľkosti...

Viac o inzercii nájdete na www.fair-play.sk/vraci. Kontaktovať nás môžete telefonicky alebo na inzercia@fair-play.sk

V NASLEDUJÚCOM ČÍSLE...

sa budeme venovať témam, ktoré sa nám nezместili: vybudovaniu Radničného námestia a predaju pozemkov firme Intercom Development. Prinesieme prehľad o tom, ako poslanci obchodujú s mestskou časťou. Budeme sa tiež venovať rozpočtu.

Fair-play v Rači - nezávislý občiansky mesačník. Nepredajné.

Vydavateľ: Aliancia Fair-play, o. z., Páričkova 18, 821 08 Bratislava

Tel./fax: 02 - 55 64 01 31 (od 10:00 do 18:00 h)

E-mail: redakcia@fair-play.sk; www.fair-play.sk/vraci

Šéfredaktor: Zuzana Wienk.

Redaktori: Peter Kunder, Lenka Ďurajková, Alexandra Vavrová

Rozširuje: Aliancia Fair-play, o. z. Registrované na MK SR: 3760 / 2007

Autorské práva vyhradené. Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafov, vrátane údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa. Zadané do tlače: 20. 12. 2007; ďalšia uzávierka: 20. 1. 2007